

TREBALL DE FI DE GRAU EN TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ
TRABAJO DE FINAL DE GRADO EN TRADUCCIÓN E INTERPRETACIÓN

Departament de Traducció i Comunicació

TÍTOL / TÍTULO

**La problemàtica de les varietats lingüístiques en
l'àmbit de la interpretació**

Autor/a:

Elena CASTILLO SÁNCHEZ-PASTOR

Tutor/a:

Ulrike OSTER

Data de lectura/Fecha de lectura: juny 2017

Resum/Resumen:

Les varietats lingüístiques estan presents en qualsevol llengua. D'aquesta manera, és inevitable que els intèrprets es troben amb variacions que presentaran diferents tipus de problemes. Hi han moltes publicacions sobre les varietats lingüístiques i la traducció, però no hi ha tanta literatura que les relacione amb el món de la interpretació. Evidentment, són dos àmbits on les dificultats causades per les varietats lingüístiques són molt diferents.

Per a analitzar el que ocorre en el camp de la interpretació amb relació a les varietats lingüístiques s'ha elaborat una enquesta dirigida a intèrprets professionals, els resultats de la qual ofereixen una visió global d'aquesta problemàtica. L'enquesta, com el treball, es centra en les varietats diatòpiques i diafàsiques (aquelles que poden influir en la interpretació), en les fases de formació i preparació, en la competència sociolingüística i en el nivell de dificultat que aquestes varietats lingüístiques provoquen. També té en compte variables com els anys d'experiència, les llengües i els àmbits de treball.

Les aportacions de tots els intèrprets que han respost l'enquesta permet veure com afecten estes varietats des del punt de vista de l'experiència i acostar els estudiants d'interpretació al que ocorre al món professional.

Paraules clau/Palabras clave:

varietats lingüístiques; registre; dialecte; interpretació; enquesta

Índex

1. Introducció	1
1.1. Justificació i motivació	1
1.2. Objectius	1
2. Conceptes bàsics	3
2.1. La sociolingüística: les varietats lingüístiques	3
2.2. Les varietats lingüístiques a la traducció i la interpretació.....	4
3. Estudi	7
3.1. Metodologia.....	7
3.2. Resultats.....	7
3.2.1. Dades bàsiques	8
3.2.2. Tractament de les varietats lingüístiques	10
3.2.3. Anàlisi de les varietats lingüístiques	14
3.2.4. Reptes	17
4. Conclusions.....	21
4.1. Reflexió i discussió sobre els resultats	21
4.2. Interessos futurs	22
5. Bibliografia	23
6. Apèndix A: Enquesta	25

Índex de figures

Figura 1: Anys d'experiència.....	8
Figura 2: Àmbits de treball (detallat)	8
Figura 3: Àmbits de treball (simplificat).....	9
Figura 4: Llengües de treball.....	9
Figura 5: Enunciat 1	10
Figura 6: Enunciat 2	11
Figura 7: Enunciat 3	11
Figura 8: Enunciat 4	12
Figura 9: Enunciat 5	12
Figura 10: Enunciat 6	13
Figura 11: Pregunta C1	14
Figura 12: Pregunta C2	14
Figura 13: Pregunta C3	15
Figura 14: Pregunta C4	16
Figura 15: Pregunta C5	16

1. Introducció

1.1. Justificació i motivació

Aquest treball de fi de grau té com a principal motivació el meu interès per la interpretació, un dels itineraris que s'ofereixen al grau de Traducció i Interpretació a la nostra universitat. La interpretació és un camp molt ampli, amb multitud de modalitats i en les quals es poden trobar problemes de diferent índole. Malgrat això, la formació en interpretació del nostre grau es redueix a un escàs nombre de crèdits repartits en assignatures de tercer i quart curs, a través de les quals podem adquirir les competències més bàsiques. Per això, és necessari que els estudiants que desitgen dedicar-se professionalment a la interpretació continuïn ampliant els seus coneixements per altres camins. Per a mi, un d'ells ha sigut el treball de fi de grau, mitjançant el qual he pogut investigar i aprendre un poc més sobre la interpretació i, més important encara, de la mà d'intèrprets amb experiència.

Per un altra part, l'interès per les varietats lingüístiques va sorgir durant el meu any com a estudiant Erasmus a Graz, la capital de la regió austríaca d'Estíria. A aquesta zona es parla una varietat dialectal molt peculiar de l'alemany què, depèn del parlant, està més o menys allunyada del *Hochdeutsch* o alemany estàndard. Com a estudiant d'alemany com a llengua estrangera, aquest *Dialekt* va suposar una gran dificultat inicial però, una vegada superada, em va portar a reflexionar sobre la presència constant de varietats lingüístiques (no sols de dialecte, també de registre) i com els intèrprets han d'enfrontar-se a elles diàriament.

A més a més, la globalització actual fa que les varietats lingüístiques siguin molt més habituals: en primer lloc, els parlants troben a diari situacions comunicatives molt més diverses; en segon lloc, l'aprenentatge d'una segona llengua és tan comú que els diferents accents que podem trobar augmenten en nombre; i, per últim, l'augment de mobilitat geogràfica fa que els parlants es desplacen d'un lloc a un altre portant amb ells les seues varietats, les quals, per contacte, influeixen i es veuen influenciades. De la mateixa manera, el paper de l'intèrpet és ara més important que mai i hem de ser conscients de les dificultats que la societat actual planteja per a poder resoldre-les de la millor manera.

1.2. Objectius

És evident que les varietats lingüístiques són importants a l'hora d'interpretar. A les classes d'interpretació solem parlar a sovint sobre l'accent que té l'orador o el registre que utilitza i si això ens ha facilitat o dificultat la tasca. També és habitual veure a blocs i fòrums especialitzats com es comparteixen experiències en les quals un particular dialecte o un registre determinat ha suposat un problema en la interpretació i com els professionals intercanvien consells i suggeriments.

Per tot això, l'objectiu d'aquest treball és determinar fins a quin punt les varietats lingüístiques (en especial dialectes geogràfics i registres) poden suposar un problema en la interpretació. La intenció és oferir una visió àmplia de la problemàtica i traslladar els debats que sorgeixen a classe sobre aquest tema a intèrprets professionals, de manera que puguin aportar la seua opinió basada en l'experiència. En cap cas l'objectiu és centrar-se en una varietat lingüística, modalitat d'interpretació o llengua determinada, ni tampoc proposar solucions, perquè seria massa ambiciós per a un treball de fi de grau.

2. Conceptes bàsics

A aquesta part del treball es pretén donar, en primer lloc, una definició general de la sociolingüística, la disciplina que engloba el nostre objecte d'estudi: les varietats lingüístiques. D'aquestes es parla més en profunditat, amb l'objectiu d'especificar quines són les més rellevants per a aquest treball. En segon lloc, es realitza un breu recorregut a través de les diverses postures sobre la traducció de les varietats lingüístiques, seguit d'un comentari més ampli del que altres autors de l'àmbit de la interpretació han publicat sobre el tema. La intenció és comparar l'abundància d'estudis a l'àmbit de la traducció front a les limitades observacions que s'han fet a l'àmbit de la interpretació.

2.1. La sociolingüística: les varietats lingüístiques

La sociolingüística, la disciplina que estudia el llenguatge en relació amb la societat (Hudson, 1981), naix cap a la segona meitat del segle XX amb l'objectiu d'analitzar la influència en l'ús del llenguatge de factors externs tals com l'edat, la classe social o l'educació rebuda. Amb el naixement d'aquesta disciplina començaren a proliferar estudis sobre les varietats lingüístiques, és a dir, els diferents usos que els parlants donen a una mateixa llengua en funció de la situació geogràfica, sociocultural, contextual o històrica.

Es pot parlar, aleshores, de quatre tipus de varietats lingüístiques (Instituto Cervantes, 2008):

- Varietats funcionals o diafàsiques (els registres). És la modalitat que trien els parlants depenent del context: canal de comunicació, tema, relació entre els interlocutors i la funció que es persegueix. Existeixen diversos registres: col·loquial, formal, especialitzat, espontani, etc.
- Varietats socioculturals o diastràtiques (els nivells lingüístics). És la varietat que depèn del domini del codi lingüístic i nivell de formació del parlant. Existeix el nivell alt o culte, el nivell mitjà i el nivell baix o vulgar. La diferència entre la variació diastràtica i la diafàsica és que la segona està condicionada per la primera: un parlant amb un nivell culte de la llengua podrà adaptar el seu registre en funció de la situació; un parlant amb un nivell vulgar parlarà sempre de la mateixa manera, perquè no coneix un altra.
- Varietats històriques o diacròniques. Engloba les diverses formes del llenguatge que caracteritzen una determinada etapa de la seua història.
- Varietats geogràfiques o diatòpiques (els dialectes). Aquestes varietats constitueixen els usos lingüístics que varien en funció del territori.

L'aparició de varietats diacròniques és pràcticament impossible a una interpretació i les diastràtiques provoquen el mateix problema que les diafàsiques: la variació del registre. Per tant, es pot deduir que les varietats que poden causar problemes a l'àmbit de la interpretació, i, per tant, són rellevants per a aquest treball, són les diafàsiques (els registres) i les diatòpiques (els dialectes). D'ara en avant utilitzarem “varietats diatòpiques”, “dialectes geogràfics” o “dialectes” indistintament per a referir-nos al mateix concepte. De la mateixa manera farem amb “varietats diafàsiques” i “registres”, i amb “varietats lingüístiques”, “varietats del llenguatge” i “varietats”.

2.2. Les varietats lingüístiques a la traducció i la interpretació

Existeixen nombrosos estudis sobre la traducció de les varietats lingüístiques i autors que defenen diferents postures. Rabadán (1991), per exemple, defèn una adaptació a la llengua estàndard, mentre que Julià (1998) aposta per la traducció del dialecte de la llengua d'origen a un altre de la llengua meta. Marco (2002) aporta, fins i tot, un itinerari que és una gran ajuda a l'hora de decidir com traduir les varietats dialectals.

1. Traduir sense marques (utilitzar la llengua estàndard)
2. Traduir amb marques.
 - 2.1. Sense transgressió (no es viola la norma lingüística)
 - 2.2. Amb transgressió
 - 2.2.1. Amb naturalitat (utilitzant dialectes reals)
 - 2.2.2. Amb convencionalitat (utilitzant dialectes artificials, creats ad hoc pel traductor)

Aquests estudis són molt útils per a l'àmbit de la traducció, però no es poden aplicar a la interpretació perquè són situacions comunicatives diferents i, per tant, plantegen problemes diferents. Per exemple, l'opció d'interpretar un dialecte per un altre de la llengua meta s'ha de descartar directament. Altra diferència és que, traduint els problemes apareixen en la fase de producció; interpretant, en canvi, les varietats lingüístiques provoquen més problemes en la fase de comprensió.

Malgrat això, els problemes que poden plantejar les varietats en la interpretació és un aspecte poc estudiat, del qual només existeixen algunes referències dins de capítols o articles dedicats a altres temes. Aquestes referències es centren en les varietats diafàsiques i diatòpiques, les quals, com ja s'ha mencionat abans, són les que més poden influir a l'hora d'interpretar.

En quant als registres, Bancroft i Dallmann (2010: 19) tracten el problema que poden plantejar les varietats diafàsiques en l'àmbit de la interpretació mèdica i a més a més, proposen una solució. A sovint, en l'àmbit sanitari, els professionals utilitzen termes especialitzats que els pacients tal volta no coneixen. Donat cas que l'interpret detecte que el registre que està utilitzant l'emissor és massa elevat i que això està provocant un problema en la comunicació, no és el seu deure simplificar o explicar les paraules, sinó avisar l'emissor que el pacient està tenint problemes de comprensió i que seria convenient baixar el registre.

El treball d'Ortega, Abril i Martín (2009), en canvi, demostra que encara que en l'obra anterior es recomana no variar el registre, en el món professional de l'àmbit dels serveis públics molts intèrprets ho fan. El seu estudi és, evidentment, un referent per a aquest treball perquè utilitza una metodologia molt semblant: una enquesta dirigida a intèrprets, en aquest cas dels serveis públics. Segons les respostes obtingudes, la gran majoria d'enquestats va respondre afirmativament a la pregunta de si modificaven el registre.

En quant als dialectes, González y Auzmendi (2009) també han tractat, encara que tangencialment, els problemes que aquesta variació pot provocar en la interpretació, concretament el basc en la interpretació de tribunals. Els intèrprets de basc troben diverses dificultats degut a les nombroses varietats diatòpiques d'aquesta llengua, la qual té sis dialectes principals, i altra és que els parlants no solen utilitzar el *batua*, o basc estàndard, malgrat ser el que s'ensenya a l'escola i s'utilitza als mitjans de comunicació.

Tal i com puntualitzen els autors, tindre un bon coneixement de tots els dialectes, o almenys d'aquells que es parlen a la zona on el intèrpret desenvolupa la seua professió, es necessari per a poder oferir un servei de la millor qualitat. Per això, al País Basc hi ha cursos de formació contínua i professional organitzats per i dirigits als mateixos intèrprets.

No hem d'oblidar que qualsevol marca lingüística diferent a l'estàndard, siga de la llengua que siga, conté una gran quantitat d'informació contextual sobre els parlants, com la procedència, la classe social o el grup ètnic (Dragojevic, Giles i Watson, 2012). Aquesta informació és una part del procés comunicatiu i l'intèrpret ha de saber reconèixer-la i tractar-la de la manera més convenient.

3. Estudi

3.1. Metodologia

Per a aconseguir l'objectiu del treball, és a dir, determinar fins a quin punt les varietats diatòpica i diafàsica poden suposar un problema a l'hora d'interpretar, s'ha elaborat una enquesta anònima i en anglès dirigida a intèrprets professionals. Aquesta enquesta està dividida en quatre parts, cadascuna amb un propòsit determinat:

La primera, *Basic Data*, o dades bàsiques, permetrà conèixer els anys d'experiència, les llengües de treball i les modalitats d'interpretació dels enquestats, per tal de distingir si alguna d'aquestes variables marca la diferència a l'hora de percebre dificultats causades per la variació del registre o del dialecte.

La segona, *Dealing with Linguistic Varieties*, o tractament de les varietats lingüístiques, conté una bateria d'enunciats que giren al voltant de la preparació i/o formació prèvia dels intèrprets en qüestió de sociolingüística i varietats lingüístiques, amb l'objectiu de demostrar fins a quin punt aquesta formació arriba a ser necessària a en la pràctica.

La tercera, *Analysing Linguistic Varieties*, o anàlisi de les varietats lingüístiques, distingeix ja dialecte i registre a les preguntes i relaciona l'abast dels problemes que causen aquestes varietats amb la llengua de treball (si és A, B o C) i amb la modalitat d'interpretació. L'objectiu d'aquesta part és comprovar si el nivell de coneixement de les llengües suposa una diferència important i si, depenent de la modalitat, influeix més la varietat diatòpica o la diafàsica.

La quarta i última part, titulada *Challenges*, o reptes, planteja casos pràctics relacionats amb les varietats lingüístiques que podrien ser un tema de debat, com ja ha passat alguna vegada a classe. L'objectiu és obtindre la visió d'un professional amb experiència.

Una característica important d'aquesta enquesta és que va dirigida a intèrprets professionals, que pugen fundar les seues respostes en la seua experiència. Per això, l'enquesta s'ha enviat en format electrònic a contactes personals, a associacions d'intèrprets nacionals i internacionals i també s'ha compartit per diversos grups especialitzats a les xarxes socials.

3.2. Resultats

Aquest apartat descriu els resultats obtinguts en l'enquesta, la qual ha rebut un total de 45 respostes. L'enquesta original, què es pot consultar a l'Apèndix A, està en anglès però al treball es traduiran les preguntes i les respostes al català. Com ja s'ha dit a l'apartat anterior, l'enquesta està dividida en quatre parts, cadascuna amb un o diversos propòsits diferents, així que continuarem la mateixa estructura per a descriure els resultats.

3.2.1. Dades bàsiques

Pregunta A1: Anys d'experiència

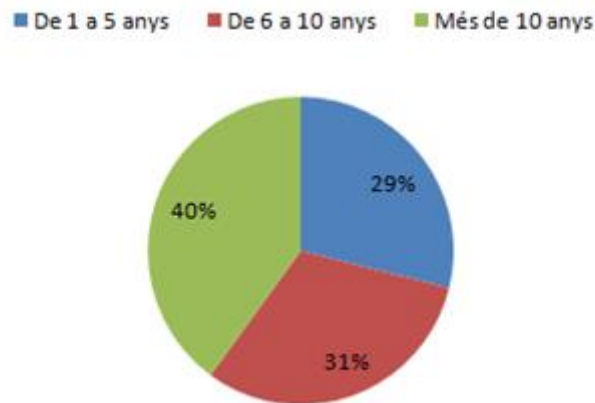

Figura 1: Anys d'experiència

Per a aquesta pregunta les respostes devien ser xifres numèriques. Amb aquest gràfic (Figura 1) les hem agrupat en tres intervals: d'1 a 5 anys (poca experiència), de 6 a 10 anys (amb experiència) i més de 10 anys (amb molta experiència). La mitjana és de 12,6 anys.

Pregunta A2: Àmbit de treball

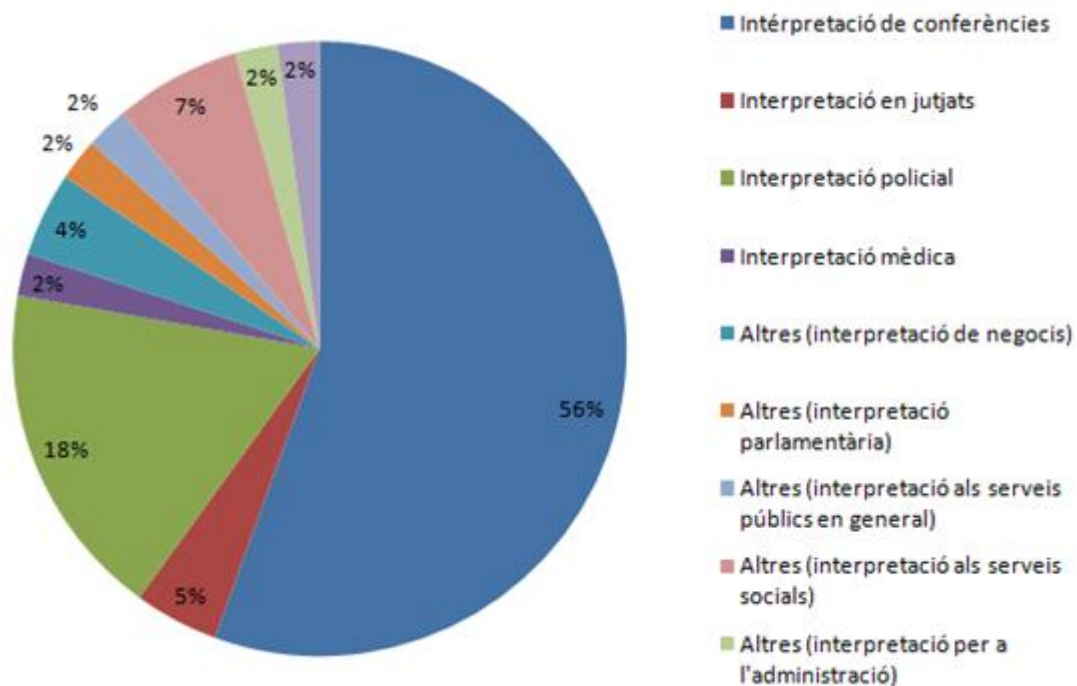

Figura 2: Àmbits de treball (detallat)

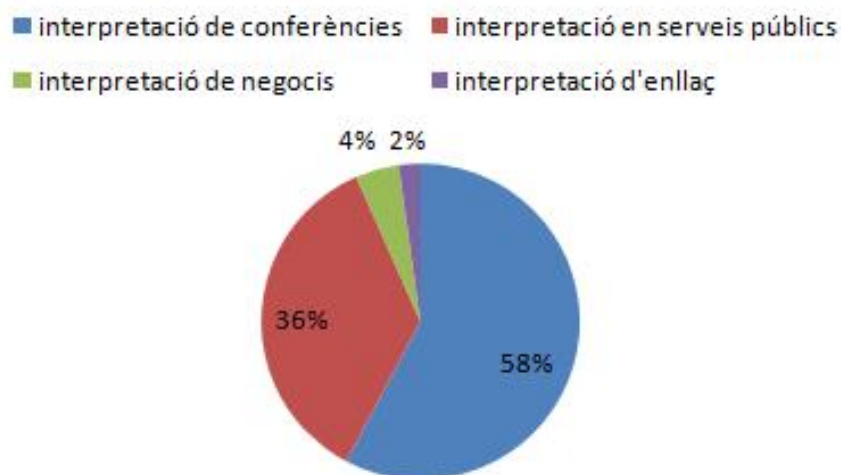

Figura 3: Àmbits de treball (simplificat)

Al primer diagrama (Figura 2) es pot veure el total de respostes obtingudes. Com que la interpretació als jutjats, per a l'administració, policial, mèdica i als serveis socials formen part d'un gran camp que són els serveis públics, es va optar per unir-les (Figura 3), sent conscients de que les dificultats a cada àmbit són diferents. També s'ha decidit unir la interpretació parlamentària a la de conferències, per similitud amb aquest àmbit. Més de la meitat d'enquestats són intèrprets de conferències.

Pregunta A3: Llengües de treball

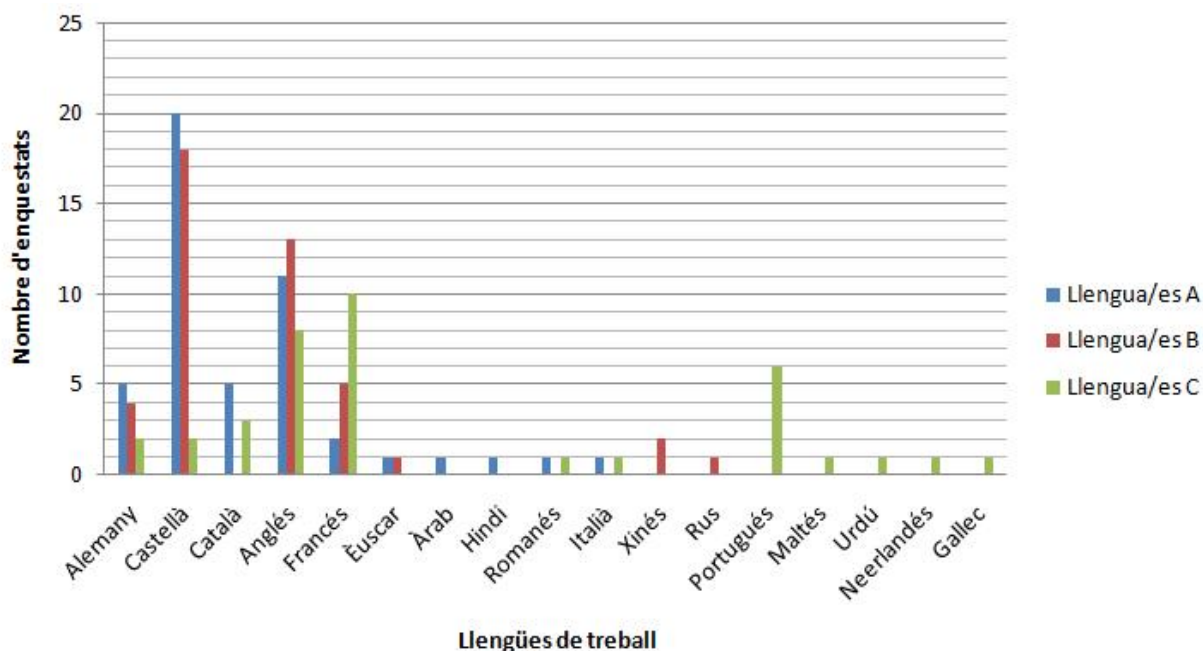

Figura 4: Llengües de treball

S'ha utilitzat la classificació de llengües proposta per AIIC (*Association Internationale des Interpretes de Conférence*) (2010): llengua A com la llengua materna de l'interpret, llengua B com altra llengua que no és la materna però de la qual l'interpret té un domini perfecte i amb la qual pot treballar en ambdues direccions i llengua C com altra llengua que no és la materna ni la llengua B i que l'interpret entén perfectament.

La pregunta distingia entre llengües A, B i C amb l'objectiu de determinar si el nivell de familiaritat amb la llengua suposa alguna diferència. No era necessari respondre a les tres, perquè, evidentment, no tots els interpretes treballen amb llengües B o C. A aquest gràfic (Figura 4) es pot observar la gran varietat de llengües de treball dels enquestats, la qual cosa ens oferirà uns resultats més variats. Les llengües més freqüents són: castellà, anglès i francès. En segon lloc: alemany, català i portuguès.

3.2.2. Tractament de les varietats lingüístiques

En aquest apartat els enquestats devien respondre si estaven més o menys d'acord amb una sèries d'enunciats. A continuació veurem cadascun d'aquests enunciats acompanyats del seu gràfic corresponent i, al final, un comentari sobre els resultats.

Enunciat 1: “No tinc cap problema amb la comprensió auditiva en diferents accents o dialectes en la meua llengua materna”.

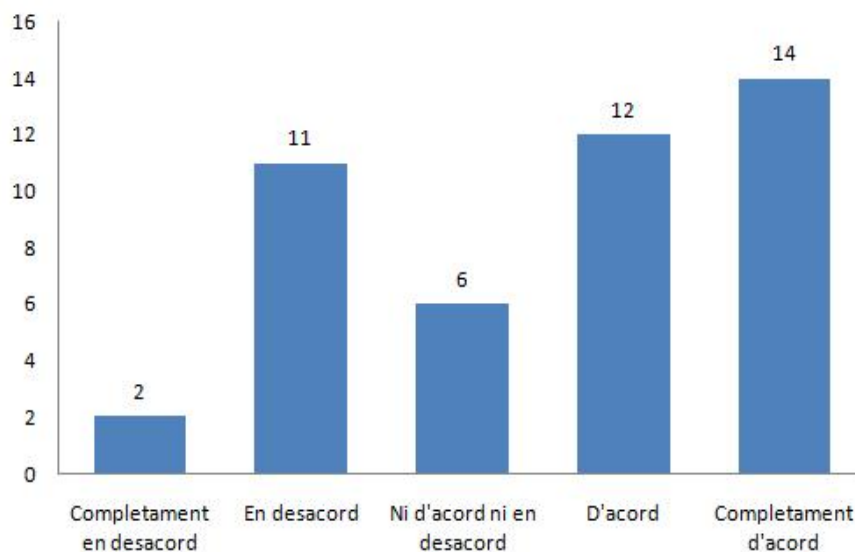

Figura 5: Enunciat 1

Enunciat 2: “Practique la meua comprensió auditiva en les meues llengües de treball escoltant diferents accents”.

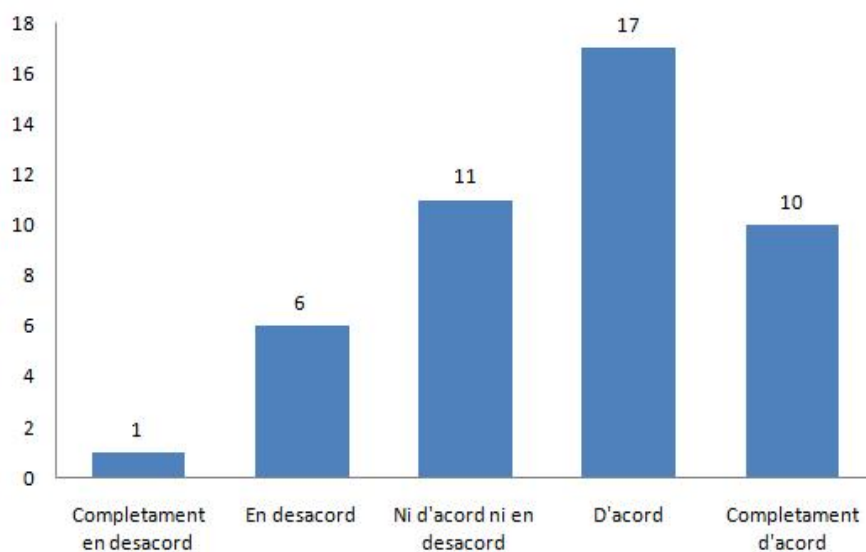

Figura 6: Enunciat 2

Enunciat 3: “Practique la meua producció oral en les meues llengües de treball provant diferents registres”.

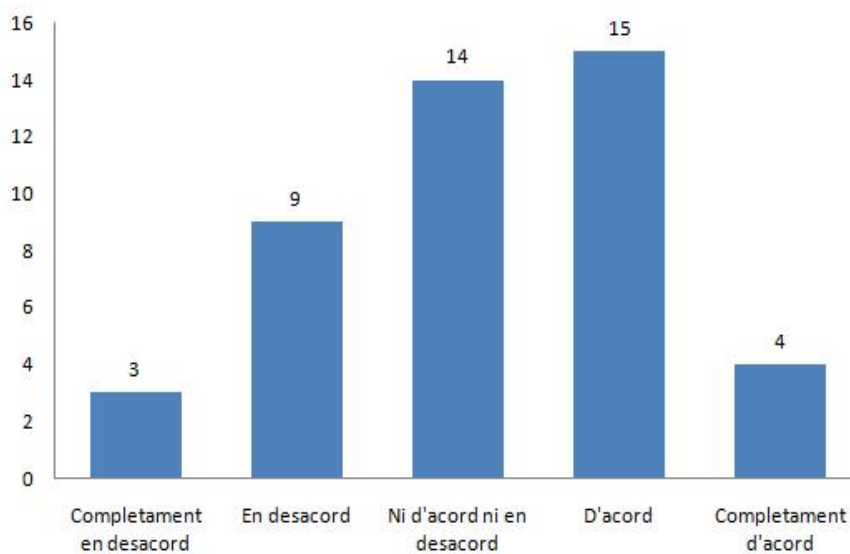

Figura 7: Enunciat 3

Enunciat 4: “En la fase de documentació prèvia a un encàrrec d’interpretació sempre intente saber, si és possible, l’origen del/s orador/s per a poder practicar el seu accent o dialecte particular, en cas de que en tingueren”.

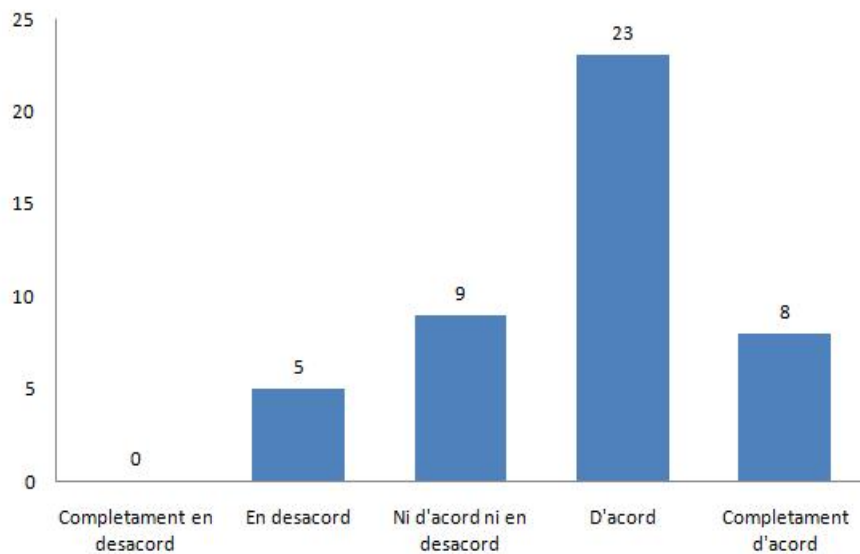

Figura 8: Enunciat 4

Enunciat 5: “Desenvolupar la competència sociolingüística (capacitat de produir i entendre una llengua en contextos sociolingüístics diferents, tenint en compte factors com l’estatus dels participants, el objectiu i les normes d’interacció) és essencial per als intèrprets”.

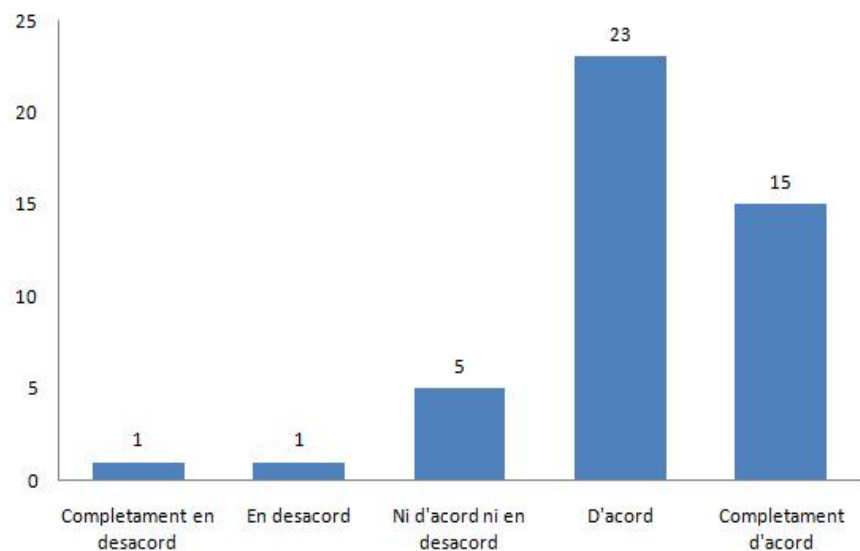

Figura 9: Enunciat 5

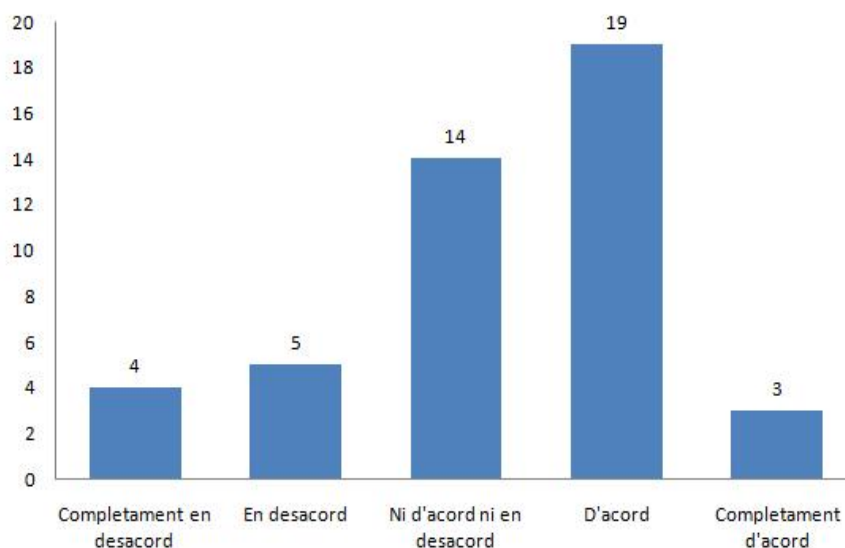
Enunciat 6: “Tinc una àmplia formació en sociolingüística”.

Figura 10: Enunciat 6

En el primer enunciat (Figura 5) la majoria han respost que estan d'acord o completament d'acord en que no tenen cap problema amb la comprensió auditiva en la seua llengua materna, però sorprèn que 11 dels enquestats hagen respost que estan en desacord. Analitzant els resultats, trobem que la majoria d'aquestos tenen com a llengua A l'anglès o el espanyol, dos llengües molt esteses territorialment i molt populars per a aprendre-les com a segona llengua, la qual cosa provoca un augment del nombre de varietats dialectals.

El segon i el tercer enunciat (Figures 6 i 7) mostren que els intèrprets professionals practiquen amb diferents varietats diatòpiques i diafàsiques. Encara que, pel que es veu a les gràfiques, ho fan més amb els dialectes que amb els registres.

Es pot observar també que, en la fase de documentació, la gran majoria dels intèrprets sí que intenten conèixer la procedència de l'orador per a practicar el seu dialecte o accent, en cas de que en tinguera (Figura 8: Enunciat 4). Tot i això, pareix que açò no és prioritari, ja que pocs han respost amb la puntuació màxima, “completament d'acord”.

Els enunciats 5 i 6 posen en contrast la importància que té una bona competència sociolingüística per als intèrprets i si realment la tenen. Com es pot observar a la gràfica de l'enunciat 5 (Figures 9) la majoria dels enquestats estan d'acord o completament d'acord en que la competència sociolingüística és essencial per als intèrprets. Tanmateix, sembla que no tots tenen el nivell de formació teòrica suficient perquè en el següent enunciat (Figura 10) la majoria respon “ni d'acord ni en desacord” i “d'acord” a si tenen una àmplia formació en sociolingüística.

3.2.3. Anàlisi de les varietats lingüístiques

Aquesta part de l'enquesta, com ja hem dit, diferencia registre i dialecte i els relaciona amb les llengües de treball dels enquestats i la modalitat de interpretació. Les preguntes tenen totes la mateixa estructura: els enquestats havien de respondre en una escala de l'1 al 5 el nivell de problemàtica que provoquen les dos varietats, on 1 són pocs problemes o cap i 5, molts problemes.

Les dos preguntes que es mostren a continuació relacionen les varietats amb les llengües de treball.

Pregunta C1: Quin nivell de problemàtica suposen per a tu les variacions del registre dependent de les teues llengües de treball?

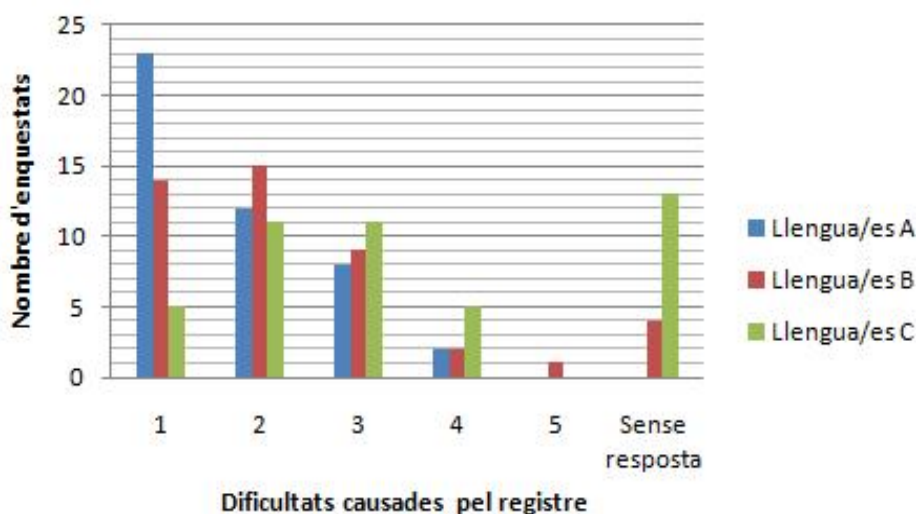

Figura 11: Pregunta C1

Pregunta C2: Quin nivell de problemàtica suposen per a tu les variacions del dialecte dependent de les teues llengües de treball?

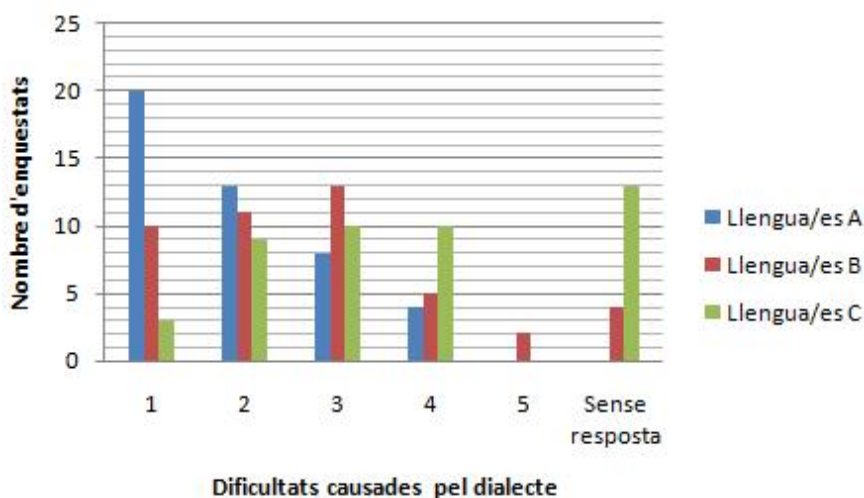

Figura 12: Pregunta C2

La idea de relacionar les varietats diatòpiques i diafàsiques amb les llengües de treball va sorgir des d'un inici arran dels comentaris dels estudiants d'interpretació. A les classes a sovint fem interpretacions, els oradors de les quals tenen un fort accent o utilitzen un registre determinat que ens causa problemes. Com que a classe només treballem amb l'anglès, que, en general, és la nostra llengua B, sempre s'ha comentat que aquestes dificultats es multiplicarien interpretant de la llengua C, de la qual, normalment, es té un domini menor. Aquestes preguntes s'han fet per a comprovar si aquesta visió dels propis estudiants també es reflexa en la vida professional.

Com es pot observar (Figura 11 i 12), les variacions del registre en la llengua A no causen pràcticament cap problema, segons han respost la gran majoria. En el cas de les llengües B i C, la situació canvia. Les varietats diafàsiques provoquen més problemes a llengües B però la diferència es més notable a les llengües C, per a la qual la majoria de respostes han sigut 2 i 3.

La mateixa tendència es pot observar amb el dialecte: a la llengua A, les variacions dialectals no suposen pràcticament cap problema, però a la llengua B la major part de les respostes es troben entre el 2 i el 3 i a la llengua C, entre el 3 i el 4. També és destacable que un nombre molt baix d'enquestats han respost que no tenen pràcticament cap problema amb les variacions dialectals de la seua llengua C, la qual cosa reflexa que els problemes de variació dialectal són comuns en la interpretació amb la llengua C.

A més, si comparem les dos gràfiques de les figures 11 i 12, ens adonem de que les varietats diatòpiques causen, en general, més problemes que les diafàsiques.

Les dos preguntes que es mostren a continuació relacionen les varietats amb l'àmbit de treball:

Pregunta C3: Quin nivell de problemàtica suposen per a tu les variacions del registre dependent del teu àmbit de treball?

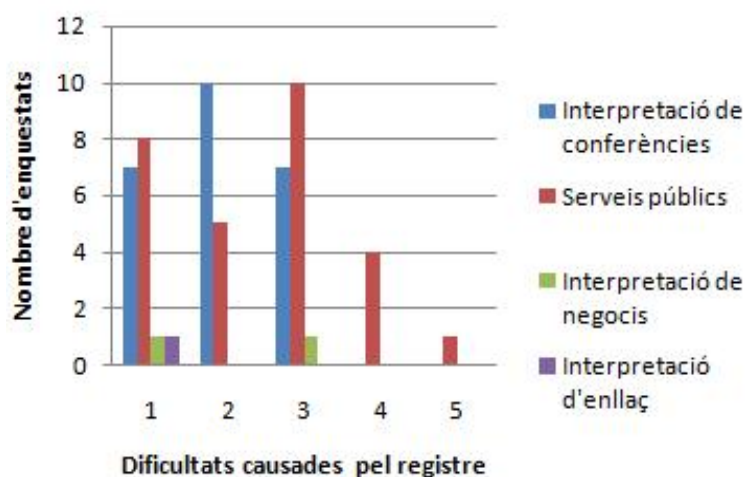

Figura 13: Pregunta C3

Pregunta C4: Quin nivell de problemàtica suposen per a tu les variacions del registre dependent del teu àmbit de treball?

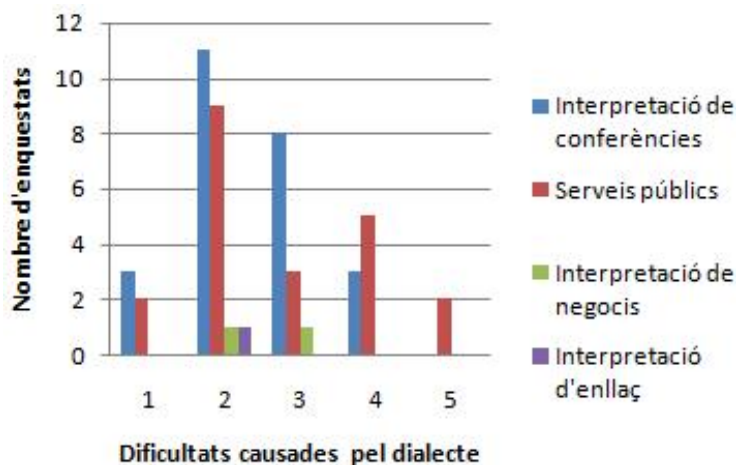

Figura 14: Pregunta C4

Aquestes dos preguntes posen en relació el dialecte i el registre amb l'àmbit de treball. Dels resultats podem destacar alguns aspectes importants. En primer lloc, observem que el registre a l'àmbit dels serveis públics causa problemes, ja que la majoria d'enquestats ha marcat el número 3, no tant com el dialecte, pregunta per a la qual la majoria ha marcat el 2 (Figura 13).

En quant a la interpretació de conferències, no hi ha una tendència clara, ja que la majoria d'enquestats han marcat ambdues preguntes amb el 2. Tot i això, a la pregunta sobre el registre cap resposta arriba al 4 i a la pregunta sobre dialecte sí que estan més repartides (Figura 14).

També és necessari mencionar que, si comparem les gràfiques de les figures 13 i 14, una gran majoria dels enquestats ha respost que no té pràcticament cap problema amb les variacions del registre, però, en canvi, pocs han respost el mateix respecte al dialecte, indiferentment de l'àmbit de treball. Açò reflexa que les varietats diatòpiques són un problema relativament comú.

Pregunta C5: Dificultats causades per cadascuna de les marques dialectals.

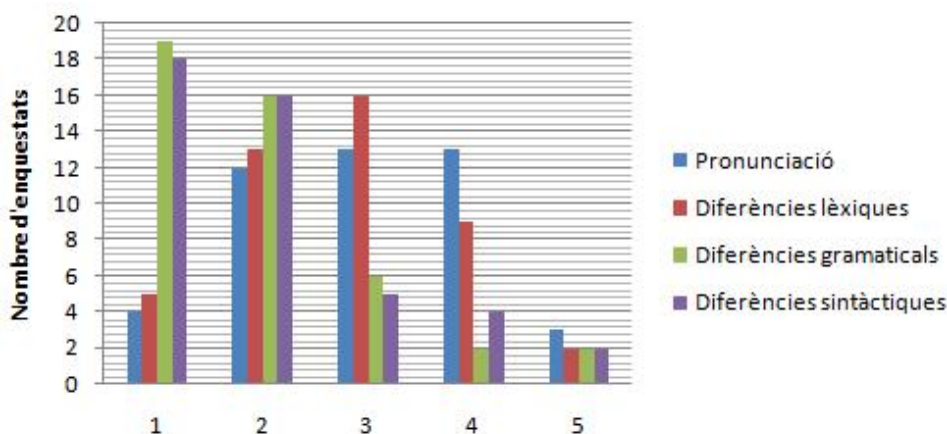

Figura 15: Pregunta C5

Aquesta pregunta pretén localitzar quina és la marca dialectal que més problemes provoca en la interpretació amb l'objectiu de facilitar-nos als estudiants la tasca quan haguem de practicar una varietat dialectal en concret. Les respostes ofereixen un resultat bastant clar: les marques que més problemes plantegen són la pronunciació i les diferències lèxiques.

3.2.4. Reptes

Aquesta part pretén traslladar els dubtes o debats que han sorgit a classe i altres personals que han aparegut durant l'elaboració del treball a intèrprets professionals, per a que aporten les seues experiències. Les preguntes plantejaven reptes determinats que podrien provocar les varietats lingüístiques i es proposaven una o varies qüestions per a que els enquestats pogueren donar la seua opinió en forma de text escrit.

Ha sigut la part de l'enquesta més difícil d'analitzar perquè no era possible elaborar cap gràfica que permetera veure i contrastar les respostes més fàcilment. La solució ha sigut llegir atentament les respostes fins a detectar la tendència comú o aquelles més habituals.

Pregunta D1: Imagina que estàs interpretant un orador que té un accent molt fort o utilitza un dialecte particular i això et causa problemes en la comprensió. Quina solució adoptaries?

Les respostes per a aquesta pregunta han sigut molt variades. Tot i això, la majoria ha respost que, si fóra possible, intentarien parlar amb l'orador per preguntar-li els dubtes o demanar-li si pot parlar una versió més estàndard o que repetisca algun fragment. Segons les respostes, els contextos en què aquesta solució seria vàlida serien les interpretacions d'enllaç, on, normalment, s'interpreta darrere de cada intervenció, i amb la modalitat d'interpretació consecutiva.

Altres respostes comuns, en cas de que no fóra possible fer preguntes com en el context de interpretació simultània en conferències, són concentrar-se en el missatge i intentar sintetitzar, confiar en l'ajuda del company de cabina i seguir les presentacions Power Point i textos, en el cas de que els hagueren proporcionat. Molts han destacat que la preparació prèvia en aquest cas seria decisiva, tant sobre l'orador com sobre el tema i que, per a això, la informació que el client o organitzador proporcione és fonamental.

Pregunta D2: Imagina que estàs interpretant un orador amb un fort accent regional i, en aquesta situació particular, aquest fet conté una informació contextual essencial per a la comunicació. Què faries? Informaries de que l'orador té un accent particular per a que el teu públic arribe a entendre la situació?

Per a aquesta pregunta la majoria de les respostes ha sigut afirmativa, encara que amb certs matisos. Per exemple, que només ho farien si la informació és rellevant o solament a l'àmbit dels serveis públics, no en conferències. D'aquestes respostes afirmatives, han hagut varies que coincideixen en que ho farien de manera subtil o no directament com a comentari de l'intèrpret, sinó que adaptarien el discurs o afegirien la informació de manera que sembla que forma part del discurs original, sempre que estiguen segurs de que l'orador vol que el públic conega aquest fet.

Els enquestats que han respost de manera negativa han utilitzat, en alguns casos, l'argument de que l'interpret només ha de ser un canal per a traduir les paraules de l'orador i en cap cas ha d'afegir informació addicional. Alguns, en canvi, matisen que la seua primera opció seria no informar però, en alguna ocasió especial en què fóra necessari, ho farien.

Hi ha hagut un poc de confusió en aquesta pregunta, perquè alguns dels enquestats l'han entès en el mateix sentit que la pregunta anterior i han respost, per exemple, que preguntarien a l'orador per a demanar algun aclariment. La pregunta no es referia a això, però tal volta es deuria haver redactat d'un altra manera.

Pregunta D3: Imagina que estàs interpretant un orador que parla amb la varietat dialectal estàndard però que, en un moment determinat, fa una referència a un dialecte particular (per exemple: "com diem a..."). Què faries?

La major part d'enquestats ha donat com a resposta la sèrie de solucions que intentarien adoptar i que es pot organitzar així: en primer lloc, intentar buscar un equivalent en la llengua meta, però puntualitzen que no és fàcil trobar-lo en temps real; si no és possible, intentar interpretar-ho literalment i, si això tampoc funciona, comprendre el missatge i explicar-lo. En altres casos també han comentat que intentarien dir-ho en la varietat original, imitant la fonètica si cal, i després afegir una explicació. Com a últim recurs, en cas de que qualsevol d'aquestes solucions siga inviable, informarien al públic de que s'ha dit una frase en una varietat que l'interpret no coneix.

Un comentari comú que han fet alguns dels enquestats ha sigut que, si l'orador introdueix la frase o paraula de la manera que proposa aquesta pregunta, l'interpret ha d'estar preparat i començar l'oració d'una manera més neutra que li permeta utilitzar després diferents estratègies.

Pregunta D4: Imagina que estàs interpretant un orador que utilitza un registre inapropiat per a l'ocasió. Variaries el registre? I si això causa problemes en la comunicació? L'avisaries de que no és el registre apropiat?

Les respostes d'aquesta pregunta han sigut molt variades. La resposta majoritària ha sigut que no el canviarien, molts amb el mateix argument que a la pregunta 10: els interprets només han de ser un canal de paraules. En canvi, algunes de les respostes afirmatives, que, recordem, no són la majoria, donen un argument contrari a l'anterior: la interpretació no és sols traduir paraules, sinó crear un text adequat i comprensible. També apunten, en alguns casos, que depèn de l'àmbit. En la interpretació de conferències sí que és més adaptable però en el cas dels serveis públics és millor mantindre fidelitat a l'original.

Com ja hem dit, Bancroft i Dallmann (2010), a l'àmbit de la interpretació mèdica, recomanen avisar l'orador de que ha de modificar el registre en cas de que això produïska problemes en la comunicació. Tanmateix, alguns enquestats han respost que si avisaren l'orador de que ha de canviar el registre els donaria la sensació d'estar influïnt massa en la comunicació.

Una de les respostes parla d'una situació de la qual també hem parlat a classe: quan s'han d'interpretar insults, comentaris inapropiats o bromes de mal gust. En aquest cas, com que l'interpret es troba en una situació incòmoda, la solució més factible és neutralitzar el registre.

Pregunta D5: Com a intèrpret, t'agradaria tindre més formació sobre varietats lingüístiques? Creus que és necessari? Creus que depèn de la llengua? Creus que proporcionar aquesta formació deuria ser responsabilitat dels serveis públics, de les universitats, de les agències privades o dels mateixos intèrprets?

La majoria dels enquestats afirmen que voldrien tindre més formació i que deuen de ser les universitats, amb més cursos i/o assignatures sobre cultura, varietats lingüístiques i sociolingüística, les encarregades d'aquesta formació. Una gran part opina que la responsabilitat la tenen els mateixos intèrprets, els quals deuen millorar les seues pròpies competències de manera autònoma.

És important assenyalar que pocs dels enquestats han respost que no és necessari o que depèn de la llengua. Aquells que opinen que no és necessària una formació específica es recolzen en que s'adquireix amb l'experiència.

Pregunta D6: Has viscut alguna situació relacionada amb aquest tema? On i quan va ser? Quin era el context? Amb quines llengües treballaves? Quin va ser el problema en particular? Quina va ser la teua actitud? Quina solució adoptares? Va ser la millor?

De les 45 respostes obtingudes només 12 han respost que mai han viscut una situació on les varietats lingüístiques hagen suposat un problema.

La resta de respostes han sigut molt variades, és a dir, les situacions narrades tenen lloc en àmbits, amb llengües i en situacions molt diverses. La majoria es deuen al fort accent o dialecte que tenen els parlants d'una determinada procedència en la seua llengua materna. En menor mesura també apareixen casos de parlants que no estan utilitzant la seua llengua materna i de problemes de registre relacionats amb els que es comenten en la pregunta 12, és a dir, la interpretació de comentaris inapropiats o insults. Com que la varietat és tan gran i malgrat que totes les aportacions són valuoses, a continuació s'exposen els casos amb més contingut per a aquest treball.

Entre les respostes hi han alguns casos que demostren la dificultat que suposa canviar de manera conscient les pròpies varietats. Un dels enquestats conta el repte que va suposar interpretar un orador que venia d'un poble prop de Graz, a Àustria, tot i que la seua llengua A és l'alemany. Va demanar a l'orador si podia parlar alemany estàndard però aquest, tot i que li havia dit que sí, no va ser capaç. Altres exemples són alguns parlants de xinés que utilitzen el propi dialecte geogràfic perquè no parlen el mandarí estàndard o el cas d'una víctima de violació dels drets humans mexicana de procedència socioeconòmica desfavorida. Els desenllaços dels dos últims casos estan relacionats amb la intervenció dels organitzadors. L'intèrpret de xinés va recomanar als organitzadors que a la pròxima s'asseguraren del dialecte de l'orador i que contractaren un intèrpret adequat i, en el cas de la variant mexicana del castellà, l'organització va ser conscient d'això i va contractar intèrprets amb una base cultural sòlida sobre la societat i els dialectes mexicans.

Quant a les llengües que es parlen al nostre territori, els enquestats també han mencionat que els dialectes de l'euscar i del català poden arribar a dificultar la interpretació però mai fins al nivell de la incomprensió.

Respecte a les solucions, alguns dels casos proposen el que ja s'ha comentat abans, confiar en els documents que es proporcionen per a la preparació. Un dels exemples conta com a partir de la presentació Power Point va ser capaç d'arribar a connectar amb allò que deia l'orador, que donava el discurs en anglès però la seua llengua materna era el xinès. Altre exemple, que també és d'un orador que no parlava en la seua llengua (en aquest cas era japonès i parlava en anglès), explica que va proporcionar a l'intèrpret el discurs escrit i aquest, en veure que no entenia res, va decidir llegir-lo complet. En acabar, l'orador va continuar parlant, i l'intèrpret va decidir tornar a l'inici del text i parafrasejar-lo fins que l'orador va acabar de parlar. Aleshores l'intèrpret va anar al final del text i va llegir la última oració com a conclusió.

4. Conclusions

4.1. Reflexió i discussió sobre els resultats

En aquesta part s'exposen les conclusions derivades dels resultats de l'enquesta amb la intenció de complir l'objectiu del treball. Són les següents:

- **Canviar de manera conscient les pròpies varietats no és fàcil.** Com alguns enquestats han dit, de vegades l'orador no és capaç de canviar el seu accent o dialecte, malgrat que ho intente. Per això, si es presenta un cas de variació dialectal molt forta, el recurs de demanar-li a l'orador si pot parlar en la varietat estàndard, moltes vegades no funciona. Els intèrprets han de ser conscients d'açò i adquirir la major formació possible en varietats lingüístiques de les llengües de treball. També és necessari desenvolupar i practicar diferents estratègies que puguin ajudar si de tota manera la ocasió es presenta: treball amb el company de cabina, amb els materials que ens han proporcionat o focalitzar més l'atenció.
- **La formació en sociolingüística es necessària** en dos sentits: necessària perquè és bàsica per a la vida diària professional de l'intèrpret i necessària perquè no hi ha la suficient. Com demostren els resultats, la majoria dels enquestats pensen que una bona competència sociolingüística és fonamental, però no tots consideren que tenen la suficient. Segons els resultats, a les universitats es deuria incloure algun mòdul o assignatura que aprofundisca en sociolingüística i varietats lingüístiques.
- **És necessari incloure les varietats lingüístiques en la nostra pràctica diària.** Aquest punt està relacionat amb l'anterior, és a dir, amb la formació: abans es parla d'una formació més general i en aquest punt ens referim a una formació específica, centrada en les llengües de treball de cadascú i de les varietats més problemàtiques. Gillies (2004) ja recomana que la exposició al llenguatge contemple tots els registres, encara que en menor mesura en els més baixos, i hem comprovat que els intèrprets professionals practiquen amb diferents registres i dialectes. Incloent açò en la nostra pràctica diària els estudiants d'interpretació aconseguirem millorar, per exemple, l'accés a un vocabulari de registre elevat en les nostres llengües de treball.
- **El dialecte és més problemàtic que el registre.** En totes les respostes comparatives de les dos varietats s'aprecia com la variació del dialecte suposa un nivell un poc més alt de dificultat que la del registre, excepte a l'àmbit dels serveis públics. La diferència és mínima però constant. Açò indica el camí que hem de seguir tant en la formació a llarg termini com la fase de preparació i documentació de qualsevol interpretació: primer valorar el dialecte que puga tindre l'orador i després plantejar-nos les possibles dificultats que puga provocar la variació del registre.

- **El nivell de dificultat provocat per les varietats lingüístiques no depèn de la llengua.** La varietat de llengües de treball dels enquestats és molt gran i açò ens ha donat una visió global de la situació. La conclusió és que qualsevol llengua, estiga més o menys estesa territorialment (des de l'anglès o el castellà al català o l'èuscar), sempre tindrà unes varietats dialectals pròpies. Tal vegada, en un estudi centrat només en una llengua o en una combinació en concret es podrien observar uns altres resultats o un nivell de problemàtica diferent per a cada llengua, però no és el cas d'aquest treball, el qual pretén donar una visió global.
- **La conscienciació del client/organitzador és fonamental per a evitar problemes relacionats amb les varietats lingüístiques.** Per a poder declinar el treball a temps, recomanar un altre company o fer més èmfasi en una varietat en concret durant la fase de preparació és necessari que els clients o organitzadors estiguen conscienciats amb la problemàtica que açò pot suposar. Com hem vist, molts problemes relacionats amb les varietats sorgeixen arran de la poca informació de què es disposa a sovint sobre els oradors i molts altres es solucionen gràcies a la seua conscienciació sobre els dialectes i els aspectes socioculturals. Sí que és cert que en molts casos hauran de ser els propis intèrprets els que consciencien i eduquen el client per a que comencen a tindre en compte la diversitat que hi ha dins d'una mateixa llengua.

4.2. Interessos futurs

Com s'ha dit a sovint durant tot el treball, l'objectiu és donar una visió global de la problemàtica de les varietats lingüístiques (registre i dialecte) a l'àmbit de la interpretació. Açò obri moltes portes als estudis futurs perquè aquest treball no s'ha centrat en una qüestió en concret. Alguns aspectes que es podrien desenvolupar serien: les dificultats de una o altra varietat en una llengua determinada, comparar les dificultats de les dos varietats, centrar-se en un àmbit en concret o estudiar el paper de la sociolingüística en la interpretació de forma específica.

Una diferenciació que no s'ha fet en aquest treball i que ha sorgit durant l'anàlisi dels resultats ha sigut la diferència entre com de sovint apareixen els problemes relacionats amb les varietats i, una vegada es presenten, quin és el nivell de dificultat. Són dos variables diferents que en aquest treball s'han tractat juntes.

5. Bibliografia

- AIIC (2004): *How we work* (pàgina web). En línia: <http://aiic.net/p/1403>
- BANCROFT, Majory A. i Hank DALLMANN (2010): *Medical Terminology for Interpreters*, Columbia, Culture & Language Press.
- DRAGOJEVIC Marco, Howard GILES i Bernadette M. WATSON (2012): «Language Ideologies and Language Attitudes» en Howard GILES i Bernadette M. WATSON (ed.): *The Social Meaning of Language, Dialect and Accent*, Nova York, Peter Lang Publishing Inc, p. 1-25.)
- GILLIES, Andrew (2004): *Conference interpreting: a new student's companion*, Cracòvia, Tertium.
- GONZÁLEZ GARCÍA, Erika i Lurdes AUZMENDI AIERBE (2009): «Court interpreting in Basque» en Sandra Beatriz HALE, Uldis OZOLINS i Ludmila STERN (ed.): *The Critical Link 5: Quality in interpreting - a shared responsibility*, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins Publishing Company, p. 135-148.
- HUDSON, R. A. (1981): *La sociolingüística*, Barcelona, Editorial Anagrama.
- INSTITUTO CERVANTES (2008): *Diccionario de términos clave de ELE*, Madrid, SGEL.
- JULIÀ BALLBÉ, Josep (1998): «Varietats i recursos lingüístics a la traducció literària catalana». En ORERO, Pilar (ed.), *Actes del III Congrés Internacional sobre Traducció, Març 1996*, Bellaterra, Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, pp. 371-384.
- MARCO BORILLO, Josep. (2002): *El fil d'Ariadna. Anàlisi estilística i traducció literària*, Vic, Eumo Editorial.
- ORTEGA HERRÁEZ Juan M., María I. ABRIL MARTÍ i Anne MARTIN (2009): «Community Interpreting in Spain» en Sandra Beatriz HALE, Uldis OZOLINS i Ludmila STERN (ed.): *The Critical Link 5: Quality in interpreting - a shared responsibility*, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins Publishing Company, p. 149-167.
- RABADÁN ÁLVAREZ, Rosa. (1991): *Equivalencia y traducción*, León, Universidad de León.

6. Apèndix A: Enquesta

Section A: Basic Data											
A1.	How many years of professional experience in interpreting do you have?										
A2.	In which of these fields do you usually work?	Conference interpreting	☐								
		Court interpreting	☐								
		Medical interpreting	☐								
		Police interpreting	☐								
		Other	☐								
	Other										
A3.	Which are your working languages? In case you do not work with a C or B Language, please write an "X".	Language(s) A	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		Language(s) B	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		Language(s) C	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Section B: Dealing with Linguistic Varieties											
B1.	To what extent do you agree with the following statements?										
		Strongly disagree	Disagree	Neither agree nor disagree	Agree	Strongly agree					
	I don't have any problem with listening comprehension in different accents or dialects in my mother tongue(s).	☐	☐	☐	☐	☐					
	I train my listening comprehension in my active languages by listening to different accents.	☐	☐	☐	☐	☐					
	I train my oral production in my active languages practising with different registers.	☐	☐	☐	☐	☐					
	When preparing for an interpreting assignment I always try to know, if possible, the background of the speaker(s) in order to practise their particular accent or dialect, in case they have.	☐	☐	☐	☐	☐					
	Training the sociolinguistic competence (to produce and understand language in different sociolinguistic contexts, taking into account such factors as the status of participants, the purpose, and norms of interactions) is essential for interpreters.	☐	☐	☐	☐	☐					
	I have a deep sociolinguistic training.	☐	☐	☐	☐	☐					

Section C: Analysing Linguistic Varieties					
Please, answer every question on a 1 to 5 scale, where 1 is "It is not problematic" and 5 is "It is really problematic".					
C1. To what extent does register cause you problems in interpreting depending on your active languages?					
	1	2	3	4	5
Language(s) A	☐	☐	☐	☐	☐
Language(s) B	☐	☐	☐	☐	☐
Language(s) C	☐	☐	☐	☐	☐
C2. To what extent does register cause you problems depending on the type of interpreting? Please, answer only the types you practise.					
	1	2	3	4	5
Conference interpreting	☐	☐	☐	☐	☐
Court interpreting	☐	☐	☐	☐	☐
Medical interpreting	☐	☐	☐	☐	☐
Police interpreting	☐	☐	☐	☐	☐
Other(s)	☐	☐	☐	☐	☐
C3. To what extent does dialect cause you problems in interpreting depending on your active languages?					
	1	2	3	4	5
Language(s) A	☐	☐	☐	☐	☐
Language(s) B	☐	☐	☐	☐	☐
Language(s) C	☐	☐	☐	☐	☐
C4. To what extent does dialect cause you problems depending on the type of interpreting? Please, answer only the types you practise.					
	1	2	3	4	5
Conference interpreting	☐	☐	☐	☐	☐
Court interpreting	☐	☐	☐	☐	☐
Medical interpreting	☐	☐	☐	☐	☐
Police interpreting	☐	☐	☐	☐	☐

1 2 3 4 5

Other(s) — — — —

C5. To what extent do the following dialectal marks cause you problems in understanding the oral text you have to interpret?

	1	2	3	4	5
Pronunciation (oral change of vowels, different speed)	☐	☐	☐	☐	☐
Lexical differences	☐	☐	☐	☐	☐
Grammatical differences (different prepositions, verbal endings)	☐	☐	☐	☐	☐
Syntactical differences (change of positions in a sentence)	☐	☐	☐	☐	☐

Section D: Challenges

D1. Imagine that you are interpreting a speaker who has a strong accent or uses a particular dialect and it causes you problems in understanding. Which solution would you adopt?

D2. Dialects, accents, and other linguistic variations convey an important amount of information about the speaker, as origin or social class. Imagine that you are interpreting a speaker with a strong regional accent and, in this particular situation, that fact conveys essential information for a successful communication. What would you do? Would you inform that the speaker has a particular accent in order for the listener(s) to understand?

D3.	Imagine that you are interpreting a speaker who is talking with the standard version of a language but, at some point, makes a reference to a particular dialect (for example: "as we say here in..."). What would you do?
<div style="border: 1px solid black; height: 100px;"></div>	
D4.	Imagine that you are interpreting a speaker who uses an inappropriate register for the occasion (for example: too vulgar in a trial). Would you vary the register? What if it causes problems in communication (for example: a doctor speaks using high register and the patient does not understand)? Would you vary, in this case, the register? Would you advise the speaker that this is not the appropriate register?
<div style="border: 1px solid black; height: 100px;"></div>	
D5.	As an interpreter, would you like to have further training on linguistic variation? Do you think it is necessary? Do you think it depends on the language (if it has more or less dialects, if it lacks a standard version)? Do you think it should be the responsibility of public services, universities, private agencies or interpreters themselves to provide this training, in case it is necessary?
<div style="border: 1px solid black; height: 240px;"></div>	

D6. Do you have any particular case to talk about on this topic? When and where was it? Which was the context? What languages were you working with? Which was the particular problem? How was your attitude? Which solution did you adopt? Was it the best solution?

Section E:

E1. Would you like us to contact you in case we need further information about this study? If yes, please write you email address.